

VORIA, 2.2.2019: Σοκαριστικό χαρακτήρισε η πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα Ιρίτ Μπέν-Άμπα το γεγονός των επαναλαμβανόμενων βανδαλισμών των εβραϊκών μνημείων στη Θεσσαλονίκη, στη συνέντευξη που παραχώρησε στη Voria.gr.

«Αυτό μας θυμίζει το παρελθόν, ότι δηλαδή όποτε υπήρχε θυμός στην Ευρώπη, ο αντισημιτισμός δυνάμωνε», τόνισε η ίδια.

Η κ. Άμπα μίλησε ακόμα για την ανάδειξη της ιστορίας των Θεσσαλονικέων Εβραίων, τη συμβολή σε αυτό του Γιάννη Μπουτάρη αλλά και την πορεία του Μουσείου Ολοκαυτώματος.

Η πρέσβης αναφέρθηκε ακόμα στο αυξανόμενο ενδιαφέρον των Ισραηλινών επενδυτών για τη Θεσσαλονίκη, σημειώνοντας πως η πόλη εξελίσσεται σε σημαντικό κέντρο των Βαλκανίων.

Στις 25 Ιανουαρίου, άγνωστοι κατέστρεψαν το εβραϊκό ταφικό μνημείο εντός του ΑΠΘ. Πέρσι βεβήλωσαν το Μνημείο του Ολοκαυτώματος άλλες τέσσερις φορές και το μνημείο του νεκροταφείου άλλη μία. Πώς σχολιάζετε την αύξηση τέτοιων περιστατικών;

Αυτό που συμβαίνει είναι σοκαριστικό. Ακόμα και αν πούμε ότι οι βάνδαλοι είναι κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών, ότι είναι εθνικιστές ή ακόμα και φασίστες, γιατί να εκτονώσουν τον θυμό τους στη λάθος κατεύθυνση; Τι σχέση έχουν οι Έλληνες Εβραίοι με τη συμφωνία των Πρεσπών; Αυτό μας θυμίζει το παρελθόν, ότι δηλαδή όποτε υπήρχε θυμός στην Ευρώπη, ο αντισημιτισμός δυνάμωνε, ο θυμός εκτονωνόταν πάντα στους Εβραίους. Και το βλέπουμε αυτό και στη Θεσσαλονίκη η οποία έχει υποφέρει τόσο πολύ από το Ολοκαύτωμα,

κατά το οποίο η πλειοψηφία της εβραϊκής κοινότητας χάθηκε στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Αυτή είναι η επανάληψη της ιστορίας. Είναι ενθαρρυντικό πως υπάρχει μεγάλη κατακραυγή για το γεγονός αλλά θα έπρεπε η συνολικά κοινή γνώμη να το καταδικάσει, να πει «φτάνει πια». Χαίρομαι που υπάρχουν άνθρωποι που είναι εναντίον αυτού που έγινε. Το βλέπουμε στα σχόλια στη σελίδα μας στο facebook όπου αναρτήσαμε φωτογραφίες από τους βανδαλισμούς. Χρειαζόμαστε ωστόσο ακόμα περισσότερο κόσμο. Ο αντισημιτισμός δεν θα έπρεπε να υπάρχει, δυστυχώς όμως τα νούμερα αυξάνονται. Σύμφωνα με τελευταία έρευνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 50% πιστεύει πως ο αντισημιτισμός αυξάνεται. Αυτό είναι φρικτό. Σε λιγότερο από 75 χρόνια από το τέλος του πολέμου, ο αντισημιτισμός είναι ξανά πρόβλημα, και είναι και στην Ελλάδα.

Για τα περιστατικά των βανδαλισμών δεν έχει συλληφθεί ακόμα κανείς δράστης. Είστε ικανοποιημένη από τον τρόπο που οι ελληνικές αρχές αντιμετωπίζουν τα περιστατικά αυτά;

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να γίνει είναι να διερευνηθεί το περιστατικό και έπειτα όσοι είναι υπεύθυνοι να οδηγηθούν σε δίκη. Υπάρχει ένας πολύ αυστηρός νόμος κατά των αντισημιτικών εκφράσεων και πράξεων. Αλλά πώς θα βρεθούν αυτοί οι άνθρωποι; Το καλύτερο θα ήταν να υπήρχε μεγαλύτερη ασφάλεια γύρω από τα μνημεία. Αν υπήρχαν κάμερες, τότε ίσως αυτοί οι άνθρωποι να μπορούσαν να βρεθούν. Εφόσον δεν υπήρχε κάτι τέτοιο, υποθέτω ότι δεν είναι εύκολο να βρεθούν. Είμαι σίγουρη πως η αστυνομία ερευνά και πως όποιος το έκανε θα τιμωρηθεί. Ο νόμος υπάρχει. Υπάρχουν άνθρωποι που καταδικάστηκαν στη Θράκη βάσει του νόμου αυτού. Αυτό θέτει ένα καλό προηγούμενο. Αν όμως η πράξη αυτή συνδέεται με εσωτερικά προβλήματα στην Ελλάδα και στο τέλος εκτονώνεται στους Εβραίους της Ελλάδας, αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Όσο περισσότεροι άνθρωποι μιλούν για αυτό, όσο μεγαλύτερη κάλυψη υπάρχει από τα μέσα, αν η ορθόδοξη εκκλησία το κατηγορήσει έντονα, τότε τα πράγματα θα μπορούσαν να αλλάξουν.

Η Θεσσαλονίκη τον τελευταίο καιρό έχει στρέψει το βλέμμα της στην ιστορία των Θεσσαλονικέων Εβραίων. Ένα δείγμα της μεταστροφής αυτής είναι και το Μουσείο Ολοκαυτώματος που αποφασίσθηκε να ανεγερθεί στην πόλη. Πώς εξελίσσεται η πορεία του;

Οι άδειες έχουν βγει. Έχει συγκροτηθεί μια διευθύνουσα επιτροπή η οποία πρέπει να αρχίσει να εργάζεται στον σχεδιασμό του concept του μουσείου, να βρει έναν έφορο και βεβαίως να κατασκευάσει το κτήριο. Το πρώτο βήμα έχει γίνει. Πιστεύω ότι το μουσείο θα κατασκευαστεί πολύ γρήγορα. Είναι πολύ σημαντικό γιατί αυτή η εβραϊκή παρουσία στην

πόλη είναι μακρά και ουσιαστική.

Πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η Θεσσαλονίκη ήταν η μόνη πόλη στην Ευρώπη στην οποία οι Εβραίοι ήταν η πλειοψηφία. Η συμβολή τους μάλιστα στην αρχιτεκτονική και την οικονομία - οι περισσότεροι εργάστηκαν στο λιμάνι – είναι εμφανής. Είμαι χαρούμενη γιατί με τη βοήθεια του Γιάννη Μπουτάρη, της κυβέρνησης και της ισραηλιτικής κοινότητας, η ιστορία αναδείχθηκε ξανά. Πολλοί άνθρωποι από όλο τον κόσμο έρχονται ως τουρίστες στη Θεσσαλονίκη για να μάθουν για την εβραϊκή παρουσία, όχι μόνο Εβραίοι και Ισραηλινοί.

Πώς χαρακτηρίζετε τη συμβολή του δημάρχου Θεσσαλονίκης, στην ανάδειξη αυτού του κομματιού της ιστορίας;

Η συμβολή του Γιάννη Μπουτάρη είναι σημαντική και ουσιαστική. Υιοθέτησε ως προσωπικό του πρότζεκτ την ανάδειξη της ιστορίας και τα τελευταία χρόνια είδαμε πάρα πολλά πράγματα που ο δήμαρχος έχει κάνει για αυτόν ακριβώς τον σκοπό. Πήρε την πρωτοβουλία να βάλει ξεναγούς που εξειδικεύονται στην ιστορία των Εβραίων. Παράλληλα επί δημαρχίας του χτίστηκαν μνημεία ενώ μαζί με την κοινότητα ξεκίνησε την πορεία των ζωντανών, που ξεκινάει από την πλατεία Ελευθερίας και φτάνει μέχρι τον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό. Όλα αυτά είναι πρωτοβουλίες του Μπουτάρη. Επίσης, αξίζει να αναφερθώ και στις δυνατές ομιλίες του κ. Μπουτάρη.

Υπάρχει ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον από Ισραηλινούς επιχειρηματίες για το real estate και τον τουρισμό στη Θεσσαλονίκη. Τι βλέπουν οι Ισραηλινοί στη Θεσσαλονίκη; Θα συνεχιστεί η τάση αυτή;

Γνωρίζω για τους Ισραηλινούς επενδυτές που έρχονται να επενδύσουν στο real estate και σε ξενοδοχεία. Οι επενδυτές βλέπουν τις προοπτικές της πόλης η οποία εξελίσσεται σε σημαντικό κέντρο των Βαλκανίων. Η μελλοντική αναβάθμιση του λιμανιού και η συμφωνία των Πρεσπών πιστεύω ότι δίνουν ενδιαφέροντα δείγματα για το μέλλον της πόλης. Επίσης ρόλο παίζει και ο αυξανόμενος αριθμός των τουριστών.

Υπάρχει ενδιαφέρον από Ισραηλινούς και για άλλους τομείς;

Αυτή η τάση για επενδύσεις στο real estate και τον τουρισμό μεγεθύνεται και στην Αθήνα. Υπάρχει επίσης μεγάλο ενδιαφέρον από τους Ισραηλινούς να επενδύσουν στην καλλιέργεια ιατρικής κάνναβης.

Αναφορικά με τη Θεσσαλονίκη, μας ζητήθηκε από τον κ. Τσίπρα να ερευνήσουμε πώς η πόλη μπορεί να γίνει κέντρο καινοτομίας στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια. Αυτό ήταν το αίτημα του Έλληνα πρωθυπουργού στον Βενιαμίν Νετιανιάχου. Μετά την ολοκλήρωση της επίσκεψης του Διευθύνοντα Συμβούλου της Αρχής Καινοτομίας του Ισραήλ, Aharon Aharon (δείτε εδώ), στην πόλη, θα κάνουμε τις κατάλληλες συστάσεις για το τι μπορεί να γίνει και πώς και θα μοιραστούμε τις δικές μας εμπειρίες.

Το Ισραήλ χαρακτηρίζεται συχνά ως start up nation. Η Ελλάδα έχει αρχίσει και αυτή όμως να έχει μια αναπτύσσει μια δυναμική start up κοινότητα. Εδώ και κάποιο καιρό έχουν ξεκινήσει προγράμματα ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ των δύο χωρών; Έχουν υπάρξει θετικά αποτελέσματα από αυτά;

Πρόκειται για μια διαδικασία. Δεν φυτεύεις έναν σπόρο και την επόμενη ημέρα έχεις δέντρο. Ξεκινήσαμε πριν από δύο με τρία χρόνια να χτίζουμε γέφυρες μεταξύ του οικοσυστήματος καινοτομίας του Ισραήλ και της Ελλάδας. Τις προηγούμενες δύο εβδομάδες γνώρισα άτομα από περίπου 12 start ups που πήγαν στο Ισραήλ για ένα workshop με θέμα το πώς μπορείς να μεγαλώσεις την επιχείρησή σου ενώ γνώρισα επίσης και startupper που ήταν στο Ισραήλ σε επίσκεψη εργασίας. Παρατηρούμε μια αυξανόμενη αλληλεπίδραση μεταξύ των δύο κοινοτήτων: Έλληνες πηγαινουν να βρουν επενδυτές, άλλους startupper και να μοιραστούν γνώσεις στο Ισραήλ. Παράλληλα, παρατηρούμε επίσης μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους φοιτητές να σπουδάσουν πάνω στην καινοτομία στο Ισραήλ. Παλιότερα δεν ήξεραν καν πώς υπήρχε και αυτό. Παρότι είμαστε τόσο κοντά, θα πήγαιναν στη Ευρώπη ή τη Βόρεια Αμερική.

Πώς σχολιάζετε τις διμερείς σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ οι οποίες έχουν αναπτυχθεί αρκετά τα τελευταία χρόνια;

Οι σχέσεις μας έχουν αλλάξει θεαματικά τα τελευταία χρόνια. Από το 2010, οι δεσμοί μεταξύ Ελλάδας και Ισραήλ έχουν σταδιακά αναθερμανθεί και πλέον μιλάμε για εξαιρετικές σχέσεις σε επίπεδο κυβερνήσεων και πρωθυπουργών, στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας αλλά και στην οικονομία.

Υπάρχει μεγάλη αλληλεπίδραση στον οικονομικό τομέα ενώ όλο και περισσότερες ελληνικές εταιρείες εξάγουν στο Ισραήλ προϊόντα, όπως οικοδομικά υλικά και τρόφιμα. Αυτό είναι ενθαρρυντικό. Έχουμε ακόμα, μεγάλη επικοινωνία στον πολιτιστικό τομέα, με ανταλλαγές και φεστιβάλ κινηματογράφου. Πιο κοντά έχουν έρθει και φορείς της κοινωνίας των πολιτών των δύο χωρών.

Έχουν επίσης ξεκινήσει διάλογοι μεταξύ φορέων. Τον προηγούμενο μήνα, διεξήχθη για πρώτη φορά διάλογος αναφορικά με τον αντισημιτισμό μεταξύ των υπουργείων δικαιοσύνης. Αυτή ήταν μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία και θα συνεχιστεί. Θα ακολουθήσουν διάλογοι μεταξύ των λιμανιών και έπειτα ποιος ξέρει; Δεν υπάρχει όριο σε αυτό. Μπορούμε πραγματικά να κάνουμε τόσα πολλά. Υπήρχε τέτοιο κενό στη σχέση των δύο χωρών που τώρα πρέπει να το γεμίσουμε με νέα πράγματα.

Ο East Med αγωγός είναι ένα από αυτά; Υπάρχουν άλλα τέτοια παραδείγματα που φέρνουν κοντά τις δύο χώρες;

Ο αγωγός East Med είναι ένα στρατηγικό σχέδιο το οποίο θα ενώσει την ανατολική πλευρά της μεσογείου με την Ευρώπη. Η συμφωνία θα υπογραφεί τον επόμενο μήνα στην Κρήτη.

Οι τέσσερις κυβερνήσεις που θα υπογράψουν, της Ιταλίας, της Κύπρου, της Ελλάδας και του Ισραήλ, θα βάλουν τις βάσεις για τον αγωγό ο οποίος θα φέρει το φυσικό αέριο από το Ισραήλ στην Ευρώπη μέσω Κύπρου και Ελλάδας.

Ένα ακόμα πράγμα που θα ήθελα να αναφέρω είναι η Τριμερής μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ. Μέσα σε 3 χρόνια, είχαμε πέντε συνόδους και ελπίζω η έκτη να γίνει σύντομα. Αν σκεφτείτε ότι πριν από τρία χρόνια, δεν υπήρχε τίποτα, είναι εντυπωσιακό. Και δεν έχουν αναπτύξει μόνο οι ηγέτες ενδιαφέροντα διάλογο μεταξύ τους. Έχουν ξεκινήσει διάλογοι μεταξύ των Κοινοβουλίων των τριών χωρών για την ενέργεια, το περιβάλλον, την υγεία, την εκπαίδευση. Ήταν σαν να έπρεπε απλά να ανάψει η σπίθα και έπειτα όλα άρχισαν να φωτίζονται. Βλέπουμε όλο και περισσότερους οργανισμούς, όπως νοσοκομεία και σχολές Ιατρικής, των τριών χωρών να επιθυμούν να κάνουν κάτι μαζί και να συνεργάζονται. Ξαφνικά οι άνθρωποι έχουν καταλάβει ότι πλέον μπορούν να τις διαπροσωπικές σχέσεις που είχαν να τις κάνουν και θεσμικές.

Είμαστε πολύ κοντά. Πάντα ήμασταν κοντά αλλά σαν να υπήρχε ένα εμπόδιο. Τώρα το εμπόδιο κατέρρευσε.

Ποιο ήταν το εμπόδιο αυτό;

Επρόκειτο κυρίως για πολιτικό εμπόδιο. Μπορεί να υπάρχουν διαφωνίες σε πολιτικά ζητήματα αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε να έχουμε καλές διμερείς σχέσεις. Το αντίθετο μάλιστα. Όταν είσαι φίλος με κάποιον, μπορείς να πεις ότι συνεργάζεται σε αυτόν και εκείνο τον τομέα και επωφελούνται οι λαοί μας από τη σχέση αυτή, αλλά παράλληλα μπορούμε να ασκούμε κριτική σε κάτι άλλο. Όσο καλύτερες φιλικές σχέσεις έχεις, τόσο πιο επικριτικός μπορείς να γίνεις με τον άλλον. Αν όμως απλά κρίνεις, και δεν αναπτύσσεις σχέσεις με τον γείτονα, η κριτική δεν φέρνει αποτελέσματα. Και αυτό είναι που έχουμε ανακαλύψει τα τελευταία χρόνια.

Φυσικά ο παράγων «Τουρκία» έπαιξε έναν ρόλο. Όταν οι σχέσεις μας με την Τουρκία επιδεινώθηκαν, διευκολύνθηκε η προσέγγιση μεταξύ Ελλάδας - Ισραήλ. Τώρα όμως ακόμα και αν η Ελλάδα και το Ισραήλ ομαλοποιήσουν τις σχέσεις τους με την Τουρκία, οι μεταξύ τους δεσμοί θα παραμείνουν ισχυροί. Έχει γίνει πλέον αντιληπτό ότι δεν πρόκειται για ένα zero sum game: μπορείς να έχεις σχέσεις και με το Ισραήλ, και με τον αραβικό κόσμο και με την Τουρκία.

Έχετε διατελέσει από το 2004 έως το 2006 πληρεξούσια Πρέσβης του Ισραήλ στη Δημοκρατία της Αλβανίας, στη Βοσνία -Ερζεγοβίνη και στην ΠΓΔΜ. Πιστεύετε ότι η Συμφωνία των Πρεσπών θα είναι ωφέλιμη για την Ελλάδα αλλά και την ευρύτερη περιοχή;

Η Συμφωνία των Πρεσπών έχει ποικίλα οφέλη. Η ΠΓΔΜ είναι γείτονας σας. Οι γείτονες πρέπει να συνεργάζονται. Αυτό είναι το φυσικό. Η Συμφωνία φέρνει σταθερότητα στην περιοχή και στο τέλος της ημέρα αποτελεί καλή συμφωνία και για τις δύο πλευρές.

ΠΗΓΗ: [ιστοσελίδα VORIA, 2.2.2019](#)